

Anvisningar för att ansöka om statsbidrag för 2026 gällande viss verksamhet på funktionshindersområdet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela medel till föreningar eller stiftelser som bedriver verksamhet inom de områden som omfattas av förordning (2012:316) om statsbidrag för viss verksamhet på funktionshindersområdet.

Läs förordningen, syftet och dessa anvisningar innan ni fyller i och lämnar in ansökan. Övrig information som rör utlysning och återrapportering anges på Socialstyrelsens webbplats för statsbidraget.

Bidragets storlek

Statsbidraget fördelas under förutsättning att Riksdagen beviljar medel för ändamålet. Bidragets storlek fastställs i regleringsbrev till Socialstyrelsen.

Vilka kan söka och vad kan ni söka medel för?

Ideella föreningar eller stiftelser som bedriver verksamhet enligt förordningens områden och syfte kan ansöka om statsbidrag.

Statsbidragets fyra områden är:

1. kontakt, stöd och utbildning i samband med rehabilitering för personer med ryggmärgsskada, företrädesvis personer över 18 år,
2. punktskriftsutbildning och liknande rehabilitering för personer med synskada, företrädesvis personer över 18 år,
3. läger- och mötesaktiviteter med kunskaps- och erfarenhetsutbyte för vuxna eller barn med sällsynta hälsotillstånd eller syndrom som orsakar funktionsnedsättning, samt för barnens familjemedlemmar,
4. rekreation för personer som till följd av funktionsnedsättning har så omfattande behov av särskilda tillgänglighetsinsatser att de inte kan ta del av allmänna rekreationsanläggningars utbud.

Statsbidragets syfte är:

Syftet med statsbidrag enligt förordningen (2012:316) är att främja specialanpassad rehabilitering och att stödja utbildning, kunskapsutbyte och rekreation för personer som avses enligt förordningens områden. Statsbidraget ska förstärka och komplettera insatser som utförs eller finansieras av stat, landsting eller kommun.

När kan ni använda medlen?

Statsbidraget kan användas till och med den 31 december det aktuella bidragsåret. Beviljade medel betalas ut i förskott halvårsvis.

När behöver Socialstyrelsen ha er ansökan?

Ansökan om statsbidrag ska ha kommit in till Socialstyrelsen senast **den 22 september** året före bidragsåret. Socialstyrelsen anger uppgift om sista ansökningsdatum i föreskrift. En ansökan som är inkommen efter angivet datum kommer att avvisas, vilket innebär att den inte kommer att handläggas.

Socialstyrelsen strävar efter att samtliga sökanden ska få ett skriftligt beslut i början av verksamhetsåret som beslutet gäller för.

Villkor för statsbidraget

Statsbidrag får lämnas till en ideell förening som:

1. Är en juridisk person.
2. Är demokratiskt uppbyggd.
3. Bedriver verksamhet utan vinstsyfte.
4. Riktat verksamheten till personer med funktionsnedsättning i hela landet.
5. Bedriver verksamhet mot fastställda mål och förväntade resultat och har en plan för en period av två år eller mer, som beskriver vilka aktiviteter som planeras för att lösa identifierade problem och hur arbetet kommer att följas upp.
6. Kan dokumentera sin verksamhet genom fastställda verksamhets- och revisionsberättelser.
7. Och sedan minst två år i Sverige bedriver frivilligt arbete inom något eller några av de områden som anges i förordningens § 1.

Statsbidrag får även lämnas till en stiftelse som inte är statlig eller kommunal och som uppfyller kraven i punkterna 3-7.

Statsbidrag får enligt förordningen inte lämnas till en ideell förening eller stiftelse som:

1. Är i likvidation eller försatt i konkurs.
2. Har skatte- eller avgiftsskulder eller andra skulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål.
3. En ideell förening eller stiftelse får inte heller ha en skuld som inte betalas i rätt tid och som avser återkrav av bidrag som har lämnats av Socialstyrelsen.

Enligt gällande förordning får bidrag inte heller lämnas till en ideell förening eller stiftelse som har fått annat statsbidrag för samma verksamhet som en ansökan enligt denna förordning avser.

I förordningen anges krav på att den ideella föreningen eller stiftelsen i sin ansökan ska beskriva mål, aktiviteter och förväntade resultat av den statsbidragsfinansierade verksamheten. I bedömningen av ansökan lägger Socialstyrelsen stor vikt vid om det finns en god mål- och resultatstyrning beskriven.

Nya demokrativillkor för statsbidrag

Statsbidrag får enligt förordningen inte lämnas till en ideell förening eller stiftelse om den eller någon av dess företrädare som agerar inom ramen för verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar personer eller grupper av personer eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. försvarar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Bestämmelsen gäller också i det fall det framkommer att någon av den ideella föreningen eller stiftelsen samarbetsorganisationer, eller en företrädare för någon av dess samarbetsorganisationer, agerar på ett sådant sätt som anges i första stycket.

Särskilda prioriteringar

Ansökningar behandlas i konkurrens och Socialstyrelsen kommer att prioritera och ge företräde till de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla statsbidragets syfte och övriga villkor som anges i förordningen.

Vid prövningen av inkomna ansökningar bör Socialstyrelsen även prioritera och bevilja de ansökningar som har bred inriktning mot flera sällsynta hälsotillstånd och syndrom. Socialstyrelsen får också prioritera och bevilja de ansökningar från sökande som erbjuder aktiviteter för både vuxna och barn.

Om föreningen eller stiftelsen som ansöker om statsbidrag har lämnat en redovisning för tidigare beviljade medel, kommer bedömningen av ansökan även göras med beaktande av vad som framgår i redovisningen.

Hur gör ni ansökan?

Ansökan görs via Socialstyrelsens e-tjänst. Följ punkterna nedan stegvis:

1. Innan ni ansöker om bidraget behöver behörig företrädare (eller en person med fullmakt från denne) för föreningen eller stiftelsen ansöka om att bli ombud i Socialstyrelsen e-tjänst. En ombudsansökan bör skickas in till Socialstyrelsen i god tid innan statsbidraget stänger för ansökan. Läs mer om ombud på Socialstyrelsens hemsida: <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/om-etjansterna/e-tjansten-for-att-soka-statsbidrag/>
2. Efter att er ombudsansökan beviljats kan ni ansöka statsbidraget via statsbidragets e-tjänst. Ni ansöker via webbformuläret som ni hittar via det specifika statsbidragets webbplats eller under rubriken ”Öppna utlysningar” i inloggat läge i e-tjänsten. Till ansökan ska ni bifoga de dokument som framgår av webbformuläret. Observera att dokumenten ska vara fastställda. Meddela Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras.

3.

Mål- och resultatstyrning

I förordningen anges krav på att föreningen eller stiftelsen styr sin verksamhet mot fastställda mål och förväntade resultat, har fastställt en plan för den verksamhet som bidrag söks för och beskriver vilka aktiviteter som planeras samt hur arbetet kommer att följas upp. Tydliga mål som är möjliga att följa upp och väldefinierade målgrupper är viktiga för att föreningen eller stiftelsen ska kunna ha en målstyrning av sin verksamhet.

Problem eller behov som är motivet bakom verksamheten

Beskriv kort och konkret de behov, brister eller problem i samhället som verksamheten är riktad mot eller syftar till att åtgärda. Den information som lämnas ger underlag för att bedöma om verksamheten i ansökan utgår från ett dokumenterat problem eller behov som finns i samhället.

Övergripande mål

Föreningens eller stiftelsens övergripande mål anger verksamhetens inriktning. Med det menas den förändring i samhället som föreningen eller stiftelsen vill åstadkomma med sin verksamhet på lång sikt. Målet kan vara uttryckt i föreningens eller stiftelsens stadgar, vision, långsiktiga strategi eller annat styrdokument.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålet/verksamhetsmålen är den förändring som föreningen eller stiftelsen vill kunna uppnå för att lösa de problem som föreningen eller stiftelsen har identifierat. Verksamhetsmålet/verksamhetsmålen bidrar till att föreningens eller stiftelsens övergripande mål kan uppnås.

Målgrupp

Ange målgrupp och förväntat antal personer för varje verksamhetsmål. Om möjligt ange antal män, kvinnor eller annan könstillhörighet. De planerade aktiviteterna ska vara direkt riktade mot målgrupperna.

Aktivitet/-er

Ange en eller flera konkreta aktiviteter som föreningen eller stiftelsen planerar att genomföra under verksamhetsåret för att nå varje verksamhetsmål. Det kan vara nödvändigt att genomföra flera olika aktiviteter för att nå ett verksamhetsmål.

Förväntat resultat

Ange ett eller flera konkreta resultat som föreningen eller stiftelsen förväntar sig att aktiviteterna ska leda till.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

En förening eller stiftelse som har tagit emot bidrag ska senast den 30 april året efter det som bidraget avsåg lämna en redovisning till Socialstyrelsen om hur statsbidraget har använts. Enligt förordningen ska Socialstyrelsens årliga redovisning lämnas till regeringen senast den 30 september. Den årliga redovisningen publiceras också på Socialstyrelsens webbplats.

Villkoren som rör redovisningen av statsbidraget anges i 14 § förordning (2012:316) om statsbidrag för viss verksamhet på funktionshindersområdet. Här framgår bland annat att en revisor ska granska den ideella föreningens eller stiftelsens redovisning (återrapport) av hur statsbidraget använts. Det räcker alltså inte att endast lämna in föreningens eller stiftelsens revisionsberättelse. Revisorns rapport över granskningen ska bifogas redovisningen (återrapporteringen). Om det statsbidrag som har tagits emot uppgått till minst *fem prisbasbelopp* enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en *auktoriserad eller godkänd revisor*. På statsbidragets webbplats på Socialstyrelsens hemsida finns en vägledning publicerad för berörd revisor.

Vilka underlag kan organisationen behöva lämna in?

Socialstyrelsen kan komma att begära in ytterligare underlag som styrker att bidraget har använts på ett korrekt sätt. Den ideella föreningen eller stiftelsen kan behöva lämna in:

- Underlag som styrker beviljade insatser.
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader – fakturorna behöver vara tydliga och det ska anges i fakturan vad som levererats.
- Utdrag ur huvudbok/kontoutdrag – det bör finnas ett eget kostnadsställe för det berörda statsbidraget. Den ideella föreningen eller stiftelsen rekommenderas att använda ett separat projektnummer för bidraget. Redovisningen behöver vara tydlig, spårbar och överblickbar.
- Lönespecifikationer och/eller anställningsavtal som styrker beviljade lönekostnader.

Återbetalning av bidrag

Statsbidraget ska användas enligt de villkor som anges i beslutet. Den ideella föreningen eller stiftelsen är skyldig att återbetala bidrag som helt eller delvis inte utnyttjas under bidragsåret eller om någon annan av de återbetalningsgrunder föreligger som anges i 17 § förordningen. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare i samband med återrapporteringen.